

U 1. poglavlju spisateljica razlaže Božje ponašanje prema svakoj pojedinoj ljudskoj duši koja se za nj opredijelila. U 2. poglavlju opisuje obraćenje, u 3—5. poglavlju opisuje noć osjetila, prolaz kroz čistilište, sve do potpunog predanja u Božje ruke i sjedinjenja s njime (6—7. poglavlje). U slijedećim poglavljima promatra tajne Isusova života (8. poglavlje), nasljedovanje i poistovjećivanje s Isusom (9. poglavlje), promatranje naravi utjelovljene Božje Riječi (10. poglavlje) i tako dalje, sve do 23. poglavlja, u kojemu prodire u tamnu noć duha, stiže do sretnog trenutka duhovne židne s Presvetim Trojstvom i potpunog sjedinjenja s Isusom.

Nauka ovdje iznesena, bez sumnje je teška i uzvišena, ali pouzdana i sigurna, utemeljena na izvorima objave i crkvenih dogmi. Svoje teološke izričaje dala je na prosuđivanje crkvenom učiteljstvu i teolozima kako bi izbjegla moguće zablude.

Stil je vrlo jasan, čak i otmjen. Ima uljudan način izražavanja, nedostižne književne ljepote. Iznenaduje nas njezino teološko znanje: premda nikad nije studirala teologiju, ipak se ispravno izražavala o vjerskim istinama. Odlukuje se upotrebom mnogih metafora pomoću kojih je izražavala svoja iskustva. Međutim, treba ipak priznati da je djelo napisala na temelju osobnog iskustva bez uočavanja problema sa znanstvenog, teološkog ili filozofskog područja. Ona nije studirala u školama skolastičke terminologije, već se služila općim i običnim izrazima.

Kad se prije četrdesetak godina djelo prvi put pojavilo u javnosti, publika je njime bila jako zaovoljna. Knjiga je bila odmah razgrabljena.

Nadamo se da će i u nas ovo majstorsko djelo kršćanske duhovnosti izazvati vjerničku čitalačku publiku.

Adalbert Rebić

Thomas MERTON, *Nitko nije otok* (s engleskog preveo Mihael Cukovečki OFM), Symposium, knjiga IX, Split, 1979, 265 stranica.

U ovom djelu Merton, inače poznati duhovni pisac na američkom kontinentu, priopćuje čitateljima svoja razmišljanja o određenim pogledima na duhovni život. Ova knjiga »Nitko nije otok« zapravo je nastavak njegove glasovite knjige »Sjemenke kontemplacije«. Neke istine koje je već obradio u »Sjemenkama kontemplacije« ponavlja i u ovoj knjizi »Nitko nije otok«. Pisac je razmišljanja posvetio skolasticima koji se pripremaju za sveće-

ništvo u opatiji u kojoj je on djelovao dugo godina. U međuvremenu je Thomas Merton tražično završio život, u naponu životne snage, na samom vrhuncu duhovnog stvaranja.

U ovim razmišljanjima pisac duhovno-teološki obrađuje temeljne činjenice i istine našeg duhovnog života: ljubav, nadu, savjest, slobodu, molitvu, čistu nakanu, križ, askezu, žrtvu, rad, iskrenost, milosrde, sabranost, šutnju i tome slično. Nabrojene teme pokazuju vrlo raznolik dijapazon Mertonova razmišljanja. Govori od srca k srcu. Razlaže i izlaže svoja vlastita iskustva, potkrijepljena tradicionalnom duhovnom naukom i citatima velikih duhovnih učitelja prošlosti.

Polazi od temeljne činjenice da nitko od nas nije osamljen otok, već da smo, naprotiv, svi zajedno jedna velika zajednica, Tijelo Kristovo, Crkva. Svi smo u Kristu povezani veza ma ljubavi, koja nas ne samo međusobno povezuje nego i s Bogom spaja.

Razmišljanja o temeljnim duhovnim istinama vrlo su izražajna, osobna, osjećajna. Svatko će ih vrlo rado čitati i na temelju njih sam osobno razmišljati. Pisana su biranim stilom i čitkim jezikom. Ono što suvremenu vjerniku osobito odgovara, to je njegov meditativan stil i dinamičan jezik. On vješto prenosi misli klasičnih duhovnih učitelja te ih obogaćuje svojim dubokim poniranjem u bit stvari. Tako, u ovom djelu zapravo imamo neku vrstu priručnika duhovne teologije.

Treba još istaknuti i to da su razmišljanja Thomasa Mertonova razmišljanja filozofa, mistika i teologa. Svoja osobna mistična iskustva opravdava i potkrepljuje filozofskim i teološkim utemeljenjima.

Adalbert Rebić

Francis A. SULLIVAN SJ, *Karizme i karizmat-ska obnova*. Biblijsko-teološka studija, »Duh i voda«, Jelsa, 1984, Preveo dr. Josip Marčelić

Valja biti rođen Duhom da bismo mogli djelovati duhovno, karizmat-ski — pišu nam uvodničari don Božidar Medvid i fra Josip Marčelić, a kardinal Suenens u Predgovoru naglašava vrijednost karizmat-ske obnove kao dara »Duha Božjega«.

U vezi s Drugim vatikanskim koncilom mora se naglasiti da poimanje karizmi bijaše različito; osobito se je naglašavala misao kardinala Ruffinija i Suenensa. Napokon se usvojilo mišljenje kardinala Suenensa, koji tvrdi da su karizme veoma česte u Crkvi i veoma različite, ali da se uvijek daju za izgradnju »Tijela Kristova«.